

Стецишин М.М.

к.екон.н., доцент

Непша О.В.

старший викладач

Шастіна І. В.

студентка

МДПУ ім. Б. Хмельницького, м. Мелітополь

ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КУОРТУ «КИРИЛІВКА» (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Запорізька область має у своєму розпорядженні досить високий потенціал природних рекреаційних ресурсів і сприятливі кліматичні умови. Основними складовими природних рекреаційних ресурсів в області є: лікувальні пелоїди, різноманітні типи мінеральних вод, використання яких можливе для санаторно-курортного лікування, для промислового розливу як лікувально-столових і природних столових вод; морські, лиманні і річкові пляжі; ропа лиманів і морська вода.

Останніми роками у курортологічній практиці все більший розвиток отримує тенденція створення регіональних центрів по лікуванню хворих з використанням лікувальних курортних установ. З цих позицій комплексне використання природних курортних ресурсів Запорізької області, вивчення їх сучасного стану, оцінка перспектив використання представляються актуальними. За своїми кліматичними умовами і наявністю родовищ різного типу мінеральних вод, лікувальних грязей область є перспективною курортною місцевістю і особливо її Азовське узбережжя, район курорту Кирилівка.

Санаторій «Кирилівка» розташований на території Кирилівської сільської Ради між селищем міського типу Кирилівка і селом Азовське. Населення регіону складає біля трьох з половиною тисяч чоловік. Значна частина території Кирилівського курорту – це заказники і пам'ятники садово-паркового мистецтва. Серед них, насамперед, ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Федотова коса» площею 1910 га.

У гідрогеологічному відношенні описуваний район відноситься до Причорноморсько-Кубанського артезіанського басейну. Падіння осадових порід Причорноморської западини до півдня і південно-сходу створює сприятливі умови для руху підземних вод у цьому напрямку. У цьому ж напрямку відбувається наростання потужності і напорів.

Основними джерелами живлення водоносних горизонтів є атмосферні опади і підтік тріщинних вод з підвищених ділянок Українського кристалічного щита. Основними ділянками розвантаження водоносних горизонтів є долина р. Дніпро і частково Азовське море.

Грязьові ресурси району курорту Кирилівка відрізняються крайньою обмеженістю, що є одним з факторів стримуючих його розвиток.

В Утлюкському і Молочному лиманах покладів грязі, що мають експлуатаційне значення немає. Невеликі плями кондиційної грязі за умовами залягання, площі поширення і потужності шару, особливої цінності не представляють. Експлуатаційні запаси пелоїдів ділянок у р. Великий Утлюк і озера в с.Озеряни малі і не здатні вирішити проблеми постачання курорту лікувальною сировиною. Єдиним значимим грязьовим родовищем у районі дослідження є поклад р.Ташенак, що розташований у 45 км від курорту.

В даний час на території санаторію «Кирилівка» знаходиться 5 свердловин, з них: 1/1, 7-к, 8-к пробурені на середньоверхньосарматський водоносний горизонт, свердловини, 10-к, 11-к на олігоценний водоносний горизонт.

Води сарматських відкладів за іонним складом хлоридно-натрієві, середньомінералізовані (від 7 до 9 г/л), із вмістом бромиду від 13 до 20 мг/л, йоду 1,2 мг/л, кремнієвої кислоти 2,0 – 2,6 мг/л, заліза (загального) 0,8 – 1,8 мг/л. За хімічним складом вони близькі до вод Миргородського і Старо-Руського типів, займаючи проміжне положення між ними за величиною мінералізації.

Фізичні властивості води. Вищевказані води без смаку, без запаху, без осаду зі слаболужною реакцією (рН 7,2 – 7,3).

Згідно бальнеологічного висновку вода середньо-верхньосарматського водоносного горизонту може застосовуватися як лікувально-столова при лікуванні хронічних гастритів при секреторній недостатності і хронічних колітах.

Води олігоценового горизонту за величиною мінералізації (50 – 52 г/л) є розсолами. За іонним складом розсоли хлоридно-натрієві. З катіонів різко переважають іони натрію, що складає 84,59 – 99,27 %.

У водах олігоцену вміст бромю досягає бальнеологічних норм (60 – 100 мг/л). Вміст шкідливих мікрокомпонентів у водах або відсутній взагалі, або знаходиться в межах припустимих норм. Розсоли олігоценового водоносного горизонту також як і води середньо-верхньосарматських відкладень, відповідно до газових аналізів, проведеним лабораторією УкрНІПГРІ м. Львова в 1986 році, містять спонтанний газ переважно азотно-метанового складу.

Фізичні властивості вод олігоцену. За фізичними властивостями розсоли прозорі, безбарвні, без запаху, гірко-солоні на смак, за температурою – хлоридні (15°С).

Для захисту курорту Кирилівка, а також санаторію “Кирилівка” та їх лікувальних факторів встановлений округ санітарної охорони з першою, другою та третьою зонами санітарної охорони.

Отже основними лікувальними факторами курорту «Кирилівка» є мулово-сульфідна грязь, мінеральна хлоридно-натрієва вода і клімат.

Література:

1. Пояснювальна довідка про хід виконання робіт по корегування округу та зон санітарної охорони курорту Кирилівка Якимівського району Запорізької області. –Запоріжжя: КНВП «ЕКОЦЕНТР», 2004. -27 с.